

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINJEVA ULICA 8 — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26 — Izdaja vsak dan opoldne — Mesečna naročnina 6.— Kr. za tuzemstvo 15.20 Lir
 EKSKLJUČNO ZASTOPSTVO za oglaševanje iz Kraljevine Italije in tuzemstva ima
 UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO
 Računi pri poštno čekovnem zavodu:
 Ljubljana št. 10-351
 CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed
 estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Letalski uspehi v Cirenaiki

Razdejanje in požari med sovražnimi vojaškimi napravami — Nadaljnje bombardiranje Malte

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 4. maja naslednje 702. vojno poročilo:

Naši letalski oddelki so z obsevnim uspehom razpršili in v kolon avtomobilskih vozil prizadeli sovražnikovo obsevnost izgube, medtem ko so obsejni in močni požari izbruhnili v sovražni zaledju.

V drugih odsekih cirenaškega bojišča je topništvo razpršilo manjše skupine, ki so se skušale približati našim postojankam.

Letalstvo osi je živahno delovalo nad Malto, kjer je ponovno zajelo v svoj ogenj vojaške cilje na otoku.

Ena naša podmornica se ni vrnila v svoje oporišče. Družine članov posadke so že bile obveščene.

V Sredozemlju se je ponesrečil napad angleških letal na neki konvoj, ki je brez škode nadaljeval plovbo in prišel na svoj cilj.

Rim, 5. maja. Načrt za bombardiranje Rima so Angleži pripravili že za vojne v Grčiji. Angleški letalski novinar Colin Bednell je v tem pogledu objavil v londonskem »Daily Mailu« naslednji članek: »Mislim, da so bili tudi načrti za bombardiranje Rima pripravljani že v času italijanske invazije v Grčijo in da so bili tudi določeni bombniki in bombe za to nalogo. Rim bi se bil lahko napadel z naših sredozemskih letalskih oporišč. Možnost takih težkih napadov bi se lahko zmanjšala, če bi izgubili letalska oporišča na Malto. Ali je morda izšlo angleško letalsko poveljstvo Rim od letalskih napadov sprito izkušeni in žrtve, ki so jih morala doprinesti druga glavna mesta v južnih se evropskih držav? Gotovo ne. Glavni stan vodi vojno, nima pa opravka s sentimentalnostjo. Njegova naloga je, angažirati vse sile, ki jih ima na razpolago, čim bolj koristno, da bi se sovražnik premagal.« (Piccolo.)

Nemški rušilci na Severnem morju

V sodelovanju z letalskimi in podmorničkimi silami so potopili angleško križarko ter poškodovali nekaj sovražnih rušilcev

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 4. maja. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

V srednjem odseku vzhodne fronte je bil uspešno izvršen naš krajevni napad.

Na Laponskem in na fronti ob Murmanskiju so bili odbiti ponovni napadi nasprotnika.

Na Severnem ledenem morju je vojna mornarica v sodelovanju z letalskimi oddelki napadala sovražni konvoj, ki so ga varovale močne vojne skupine. V več dni trajajočih napadih med viharjem na razburkanem in napol zaledenem morju. Pri tem je podmornica pod vodstvom kapitana poročnika Telcherta zadela z dvema torpedoma angleško 10.000 tonsko križarko, ki je obstala in se pozneje potopila. Brodovje nemških rušilcev je stopilo v bitko proti sovražniški zaščiti rušilcev, ki je bila v premoči. In je pri tem hudo poškodovano več sovražniških rušilcev. Eden izmed nemških rušilcev je bil težje poškodovan.

Rušilci so torpedirali v sovražniškem konvoju dva parnika s skupno 12.000 br. reg. tonami. Računa se, da sta se na viharjem morju potopila oba parnika. Nemška podmornica je potopila municijski parnik s 6500 br. reg. tonami in torpedirala

nadaljnji parnik. Bojna letala so potopila tri trgovske ladje s skupno 19.000 br. reg. tonami in hudo poškodovale veliko tovorno ladjo.

V Severni Afriki udeleževanje topništva in izvidniških čet.

Nemška letala so napadla podnevi vojaške cilje na Malti, ponoči pa pristanišče Aleksandrije.

V borbi proti Angliji so lahka nemška bojna letala zadela podnevi z bombami vojaško važne naprave v obalnem mestu Hastingsu.

Kot povračilo za teroristične napade angleških bombnikov na nemška mesta so oddelki bojnih letal v noči na 4. maj ponovno obmetavali z rušilnimi in zažigalnimi bombami pristaniško mesto Exeter.

Poizkus angleških letal, da bi pod močno zaščito lovcev prodrli večerji proti obali Rokavskega prejšja, je bil odbit z znanimi izgubami sovražnika. Nemški lovci in protiletalski topovi so sestrelili 10 sovražniških letal.

Angleška letala so napadala v pretekli noči pretežno z zažigalnimi bombami stanovanjske okraje v Hamburgu. Nočni lovci in protiletalski topovi so sestrelili 5 napadajočih bombnikov.

sech zadeli na sovražne sile. Zanimiv je v tem pogledu članek lista »News Chronicle«, ki piše: Ako Hitler pravi svojemu narodu, da ne pričakuje v tem letu odločive na vzhodnem bojišču, se je treba vprašati, ali ni bila morda spomladanska ofenziva na vzhodu preložena. Zato je verjetno, da se bo vojna sedaj bila v prvi vrsti proti nam in sicer totalna vojna s podmornicami in bombniki v tesni povezani z Japonci, vojna za potapljanje naših ladij, za uničenje naših trdnjav in za naše stradanje. (Stampa Sera).

Nad Hamburgom sestreljena angleška letala

Berlin, 5. maja. V predzadnji noči so britanski bombniki, kolikor je bilo mogoče, izvedli iz pristojnega vira, bombardirali stanovanjske okraje v Hamburgu. Poškodovali so poslopja in med prebivalstvom je bilo nekaj žrtv. Po doslej zbranih podatkih je bilo sestreljenih 6 angleških letal.

Angleško letalo sestreljeno na Danskem

Kodanj, 5. maja. V noči na nedeljo so protiletalske baterije, južno od Jutlandije, sestrelile veliko angleško bombno letalo. Posadka je štela 7 ljudi, 5 se jih je ubilo, 2 pa sta bila ujeta.

Angleški letalci internirani na Švedskem

Oslo, 5. maja. S trije angleški bombniki, ki so skušali napasti neki kraj na Norveškem so bili od nemškega protiletalskega topništva prebrani in hkratu hudo poškodovani. Eno angleško letalo je pozneje padlo v morje. Druga je posadka, ki je štela pet mož zapustila. Letalci so se rešili s padali. Tretje je prisilno pristalo nekaj milj daleč od švedske meje. V njem so bili štirje letalci. Vseh devet angleških letalcev se je odpravilo na pot preko gora in prispelo na Švedsko, kjer so bili internirani.

Sovjetske in angleške izgube

Berlin, 5. maja. S DNB doznava iz vojaškega vira, da so Sovjeti v tednu od 26. aprila do 2. maja izgubili 285 letal, dočim je angleško letalstvo izgubilo 125 letal. Od pričetka vojne do konca aprila sta nemška vojna mornarica in nemško letalstvo potopili skupno 145 sovjetskih trgovskih parnikov.

Bombe na Kerč

Berlin, 5. maja. S iz vojaškega vira se je izvedelo, da so nemški strmoglavci v spremstvu lovcev ponovno srdito napadli sovražna letališča na otoku Kerč ter tam razdejali večja skladišča streliva in drugih razstrelivnih sredstev. Napadli so nekaj sovjetskih letal, ki so bap pristajala na nekem letališču. Nemški piloti so se sami opazovali silne eksplozije, ki so nastale v skladiščih. Močno so bili poškodovani tudi hangarji na letališču in zaklonišča čet.

Uničeni sovjetski tanki

Berlin, 5. maja. S izvedelo se je, da je bilo na severnem odseku vzhodne fronte pri boljševiških krajevnih napadih dne 2. in 3. maja skupno uničenih 28 sovjetskih tankov, 8 tankov pa je bilo hudo poškodovanih.

Američani na Mindanau obkoljeni

Japonske sile so se izkreale v Makalajaru in Iliganu

Tokio, 5. maja. S Japonske mornariške sile, ki kontrolirajo zaliva Davao in Kotabato so večeraj jutraj ob zori zavzele pristanišči Makalajaru in Iligan. Na ta način so bile sovražne sile na otoku Mindanau, ki štejejo okrog 30.000 mož, dokončno obkoljene. Posadke japonskih ladij, ki kontrolirajo Cebu, Panay in druge otoke so sodelovale pri izkrcanju čet v pristaniščih Makalajaru in Iliganu.

Velik plen v Birmi

Z birmanske fronte, 5. maja. S Poročajo, da so japonske čete, ki zasledujejo sovražnika vzdolž Irawadyje proti severu, uničile 28. aprila močne sile pod poveljstvom generala Marshalla, 25 km južno od Proma in 240 km severozapadno od Ranguna. Japonske sile so dosegle 29. aprila sedanj, 18 km južnovzhodno od Proma. Zapolnile so 400 motornih vozil. Dne 30. aprila zvečer so bile razpršene preostale sovražne sile in Japonci so zapolnili mnogo tankov, oklopnih avtomobilov, topov, več sto strojnic in veliko množino streliva. Pri nadaljnjem prodiranju proti severu so Japonci zasedli mesto Proma dne 2. t. m. in Allannja, 72 km severno od Proma.

Huda preizkušnja

Tokio, 5. maja. S »Jomiuri« poroča, da so japonske čete v Birmi, ki so prej operirale na malajskem polotoku prodrle od Ranguna 600 km daleč skozi džunglo. Borbe so se razvijale v dneh, ko je temperatura v Birmi dosegla najvišjo stopnjo. Gorske reke in potoki so prav tako močno narastle in poleg tega se je lahko sovražnik opiral na zelo gorate ozemlje. V bližini Mandalaya so morali japonski oddelki prenašati izredno vročino. Bili so izpostavljeni nevarnosti kužnih bolezni, ki jih prenašajo

Novi kitajski poveljnik v Birmi

Tokio, 5. maja. S List »Asahi« poroča iz Kantona, da je bil zaradi poslednjih porazov odstavljen general Vejliuhang, poveljnik kitajskih čet v Birmi. Za njegovega naslednika je bil imenovan Kojing, ki je že odstopal v Birmi.

Izredno zasedanje japonske zbornice

Tokio, 5. maja. S Vlada je sklicala parlament k izrednemu zasedanju v dne 25. in 26. t. m. Tedaj bo v razpravi zahtevni načrt o pomorskih gradnjah. Vlada je sklep vlade odobrila.

Tokio, 5. maja. S Na izrednem zasedanju parlamenta bosta ministrski predsednik in zunanji minister podala izjave o finančni in diplomatski politiki vlade. O vojni bosta poročala šef vlade Tojo kot vojni minister ter mornariški minister Šimada.

Tokio, 5. maja. S Na vprašanje o uspehu volitev je notranji minister izjavil, da neznatna volilna abstenenca kaže, da se je japonski narod odločil za aktivno sodelovanje z vlado za nadaljevanje vojne do zmage. V parlamentu so zdaj najboljše ljudje, tako da predstavlja najboljšo jamstvo za marljivo in pametno zakonodajno delo.

Buenos Aires, 5. maja. S Kolumbija je izvolila za svojega novega predsednika Alfonso Lopeza. Pri volitvah je natsalo nekaj incidentov, pri katerih so bili smrti trije razjeli.

Državne finance dorasle vojnim potrebam

Medministrski odbor za oskrbo je ugotovil solidnost gospodarskih in političnih temeljev valute — Totalitarni ukrepi za konzerviranje živil

Rim, 5. maja. S Medministrski koordinacijski odbor za oskrbo, razdeljevanje živil in cene se je sestel v Beneški palači pod predsedstvom Duceja dne 2. in 4. maja. Navzoči so bili Tajnik stranke in ministri za pravosodje, finance, kmetijstvo, promet, korporacije ter za devize in valute. Podtajniki notranjega ministrstva in ministrstva za vojno proizvodnjo, generalni komisar za ribolov, šef inspektorata za obrambo vlagateljev in za zaščito kredita, predsedniki fašističnih konfederacij kmetijskih in trgovinskih delodajalcev in delavcev, industrijskih delavcev, direktor fašistične konfederacije industrije, predsednik zavoda za zadružništvo, inspektor stranke Fabrizzi in tajnik odbora Venturi.

Ob pričetku je odbor kakor običajno proučil stanje prehrane. O tem je poročal kmetijski minister, ki je poudaril, da dopušča disciplinirana podrediva poljedelcev navodilom njih organizacij glede zbiranja z dovoljvio sodbu o položaju glede žitne proizvodnje.

Finančni minister je nato obširno očrtal sprejete finančne ukrepe in predvsem one, ki so bili odobreni na zadnjem zasedanju ministrskega sveta, ki v skladu z Ducejevimi smernicami jamčijo za obrambo lire. Med temi ukrepi je potrebno posebej opozoriti na Ducejevo odredbo, s katero je bilo ministrom odrejeno, naj ne predložijo nobenega predloga za izdatke, ki ne ustrezajo izključno neodložljivim zahtevam vojne. Finančni minister je končno prikazal, kako njegov četrtletni načrt za financiranje zaradi discipline davkoplačevalcev in zaupanja vlagateljev v državo jamči italijanskemu narodu, da so državne finance kos in da bodo še kos vojnim potrebam in da bodo lahko krile tudi bodoče stroške.

Odbor je ugotovil, da so gospodarski in politični temelji naše valute solidni in je potrdil, da se mora akcija za stabilizacijo in redukcijo cen nadaljevati z vso odločnostjo na vseh področjih proizvodnje in razdeljevanja, tako da se bodo vsi državljani, proizvajalci, trgovci in potrošniki, zavedli nujne potrebe aktivnega sodelovanja pri delu za skupni interes.

Minister za korporacije je potem poročal o delu korporacijskega inspektorata glede ugotavljanja proizvodnih stroškov pri posameznih podjetjih, da bi ne moglo določiti cene industrijskih proizvodov. Opozoril je na razumevanje in disciplino, s katero večina italijanskih podjetij izpolnjuje odredbe, ki urejajo proizvodnjo, razdeljevanje potrebščin in cene. Omenil je nujnost državne intervencije pri posameznih podjetjih, ki jo zahteva vojni čas. Odbor je poročilo ministra odobril.

Končno je sprejel poročilo kmetijskega ministra o konzerviranju živil in je sklenil, da se bo proizvodnja in razdeljevanje konzerviranih živilskih proizvodov izvajala totalitarno. V ta namen se morajo določiti množina vsakega svežega proizvoda, ki naj se konzervira, in način oskrbovanja kakor tudi tipe proizvodnje ter odgovarjajoče cene. Razdeljevanje se mora izvesti po posebnih pokrajinskih oskrbovalnih načrtih. Odbor je povelil kmetijski ministru nalogo, naj pripravi vse potrebne ukrepe. Poročali in govorili so o raznih zadevah še ministri Thaon di Revel, Pareschi, Ricci, Riccardi in Grandi, podtajniki Buffarini, Favagrossa, Pascolato, tajnik odbora Venturi, inspektor stranke Fabrizzi, nacionalni svetnik Landi, Frattari Molino in prof. Balella. Prihodnji sestanek odbora bo v Beneški palači dne 19. maja.

Ukrepi o prodaji tipiziranega blaga

Rim, 5. maja. S Korporacijski minister je izdal odredbo, po kateri se bodo smele v izločbenih oknih manufakturnih trgovin od 1. junija dalje razstavljanje le vrste tipiziranega blaga ali pa tako prosto blago, ki v prodaji na drobno ne bo stalo več kakor po 160 lir za meter odnosno komad, pri konfekcijskem blagu le tako, ki ne bo stalo več kakor po 600 lir. S 1. julijem se bodo zaprle vse trgovine in prodalnice čevljev, ki ne bodo imele na razpolago posameznih vrst tipiziranega blaga.

enke. V drugi izjavi je Cripps dejal, da mora Argjila zdaj spremeniti tudi svojo spornost strukturo in da v bodočnosti ne bo več mogoče, da bi imeli Angleži vsega v izobilju, dočim drugi ne bi mogli niti za kruh.

Ameriška topničarka potopljena

Buenos Aires, 5. maja. S Ameriško mornariško ministrstvo je objavilo, da so japonski bombniki v bližini Corregidora potopili ameriško topničarko »Mindanna«, ki je izpodirala 560 ton in je bila oborožena z dvema topovima s 66 mm kalibra in 10 strojnimi ter je imela v mirnem času 80 ljudi posadke.

Alarm v ameriškem mestu

Buenos Aires, 5. maja. S Po vesteh iz Washingtona imajo tudi v severnoameriških pristaniščih Atlantike čedalje večji strah pred močnimi letalskimi napadi. V nekem pristanišču, čigar ime ni bilo objavljeno, je bila večeraj odrejena zatonitev in kunaljo nato je bilo mesto alarmirano. Kaj se je zgodilo, se še ne ve, toda gotovo je, da je bila nevarnost blizu in da so jo sprejeli z veliko nervoznostjo.

Atentat na soprogo ameriškega diplomata v Iranu

Ankara, 5. maja. S Iz Teherana poročajo, da so uporniki napadli in z revolverji streljali na soprogo ameriškega diplomata Birda. Napad je bil izvršen v Tebrisu. Birdova soproga se je peljala z avtomobilom. Bila je smrtno zadeta. V tebriski bolnici je pozneje ranam podlegla.

Manevri londonske obrambe

Lizbona, 5. maja. S V Londonu so imeli, kakor poročajo dopisniki tukajšnjih listov, manevre, pri katerih se je predpostavljalo izkrcanje s letali pripeljanih sovražnih

Vladarica v uradu za vojne ujetnike

Rim, 5. maja. S Nj. Vel. Kraljica in Imperatorica je večeraj dopoldne obiskala urad vojnih ujetnikov pri italijanskem Rdečem križu. Pred uradom so jo sprejeli prvi predsednik Rdečega križa senator dr. Josip Morimino in drugi visoki funkcionarji te ustanove. Vladarica se je podrobno zanimala za poslovanje urada, ki skrbi za zvezo med domovino in bojevniki. Obisk je trajal zelo dolgo. Vladarica je bila povsod doletena navdušenih aklamacij.

Lep uspeh zimske pomoči v Rumuniji

Bukarešta, 4. maja. S Včeraj je bila ob priliki nedelje zbiranja darov za zimsko pomoč objavljena bilanca uspehov od meseca decembra 1941, ko so se začeli darovi zbirati, do 31. marca 1942. Zbranih je bilo 300 milijonov lejev, ki so se popolnoma razdelili med družine padlih v vojni in družine vpočklanih pod orožje, med vojne invalide in druge potrebne. Velika vsota, ki jo je narodno žemstvo zbralo pod vodstvom soproge maršala Antonesca, priča o duhu narodne solidarnosti, ki preveva Romune v tej vojni.

Cripps o angleških nazorih

Rim, 5. maja. S Sir Stafford Cripps je podal dve zelo znatni izjavi. V prvi je dejal, da mora angleški narod spremeniti vse svoje mnenje o svoji superiornosti in sprejeti novi red idej, da ni nadrejenih in podrejenih narodov, temveč da so vse nase

Ureditev racioniranja živil

Važna naredba Visokega Komisarja za Ljubljansko pokrajino

Ljubljana, 4. maja

Smatrajoč za potrebno, da se vzpostavi predpisi o ureditvi racioniranja živil, je Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino glede na svojo naredbo o predpisih glede peke kruha in prodaje testenin, riža in moke z dne 10. maja 1941-XIX, nadalje glede na svojo naredbo o racioniranju kruha, krušne moke, testenin in riža od 18. junija 1941-XIX ter svojo naredbo o racioniranju jedilnih tolar, sladkorja in mila z dne 15. julija 1941-XIX izdal naredbo o ureditvi racioniranja živil, ki je objavljena v »Službenem listu« 2. t. m. in je stopila v veljavo isti dan. Naredba določa naslednje:

Razdeljevanje racioniranih živil potrošnikom

Racionirana živila razdeljujejo potrošnikom trgovci na drobno, zadrage, peki in gostinski obrati. Za nakup racioniranih živil (redni obrok) v trgovini in za potrošno živil v restavracijah, gostilnah in podobnih javnih obratih morajo potrošniki (razen onih v zavodih) uporabljati živilske nakaznice. Živilske nakaznice je osebna in jo mora lastnik ali njegov namestnik podpisati na prostoru, ki je za to določen. Nakaznica je veljavna za 1 mesec ali za več mesecev in se lahko nanaša na eno ali na več racioniranih živil.

Živilske nakaznice izdajajo preskrbovalni uradi občin, kjer ima potrošnik svoje stalno prebivališče, in sicer na podlagi prijave o njih družinskem staležu, ki se morajo vedno dopolnjevati s podatki, predpisanimi v čl. 4 naredbe o registru prebivalstva z dne 12. avgusta 1941-XIX.

Živilske nakaznice, ki jih dobivajo preskrbovalni uradi »Preveda«, morajo občinski preskrbovalni uradi s predpisanimi podatki vročiti upravitelcem na domu najkasneje na dan pred dnem, ko dolo veljavo. Razdeljevalci se morajo prepričati o obstoju naslovnikov in da se ti niso preselili drugam in si morajo dati potrditi prejem nakaznice po prevzemniku (družinskem poglavarju ali njegovemu namestniku). Duplicati živilskih nakaznic se ne smejo izdajati brez odobritve Preveda, ki da odobrenje samo, če je bila nakaznica uničena po višji sili. Občinski preskrbovalni uradi morajo voditi prejemni in oddajni vpisnik za živilske nakaznice in morajo do 10. dne vsakega meseca dostaviti Prevodu izkaz o razdeljenih nakaznicah z nerazdeljenimi nakaznicami vnel.

Potrošnikom, ki imajo zalogo racioniranih živil, se morajo izdati nakaznice brez odrezkov za živila, ki jih imajo.

Vračanje živilskih nakaznic

Oseba živilska nakaznica je vezana na osebo in je neprenosna. Lastnik (njegov namestnik) jo mora vrniti občinskemu uradu, če je poklican pod orožje, ali če odide iz družine zaradi trajnega vstopa v kako za- jednico (zavod) ali odpotuje iz Kraljevine in domneva, da se ne povrne v enem mesecu po odhodu. Nakaznica se mora izročiti uradu tiste občine, kjer je lastnik v trenutku, ko nastopi vojaško službo, ali kjer je za- jednica, iz katere odpotuje od odhoda iz Kraljevine. V primeru smrti so družinski člani dolžni vrniti pokojniško nakaznico občinskemu preskrbovalnemu uradu.

Prepovedano je prevzeti od občinskega preskrbovalnega urada živilske nakaznice, naslovljene na osebo, ki ne žive več skupno z družino, in uporabljati živilske nakaznice, ki se nanašajo na družinske člane, ki zaradi vpoklica pod orožje ali zaradi preselitev v zajednico ali zaradi smrti niso več člani družine.

Uporaba živilskih nakaznic

Živilska nakaznica se sme uporabljati za nabavo racioniranih živil samo pri obrtniku, potrošnikovem stalnem dobavitelju v občini, ki je nakaznico izdala. Da dobi obroke, do katerih ga upravičujejo odrezki, mora potrošnik predložiti obrtniku nakaznico v času njene veljavnosti. Potrošnik ne sme izročiti obrtniku niti prepustiti drugim odrezke, katerih ne porabi sam, in mora obrtnik sam odrezati in odvzeti ustrezne odrezke.

Za dobivanje racioniranih živil v restavracijah, gostilnah itd. je živilska nakaznica veljavna tudi v vsaki drugi občini. Potrošnik mora predložiti živilsko nakaznico upravitelju gostinskega obrata, ki mora pri postrežbi z obrokom zahtevanega živila odrezati ustrezni odrezek za tisti dan ali za naslednje dni. Potrošnik, ki se je za- časno preselil iz občine svojega bivališča v drugo občino pokrajine, uporablja še iz- daljena živilska nakaznica, ki mu jo je iz- dalja občina njegovega bivališča in si na-

bavlja racionirana živila svobodno pri ka- teremkoli obrtniku v novi občini.

Potrošnik, ki se preseli za trajno v drugo občino, mora to javiti občinskemu preskrbovalnemu uradu prve občine, ki mu iz- da posebno potrdilo. Nato mora v 10 dneh od dneva preselitve zahtevati pri občinskem preskrbovalnem uradu nove občine, kamor se je preselil, da mu zamenja živilsko na- kaznico, ki jo ima, za novo nakaznico, za kar mora vložiti novo prijavo o svojem družinskem staležu. Občina novega biva- lišča sme izdati živilsko nakaznico v za- meno za tisto, ki jo stranka že ima, samo na podlagi potrdila občine, od koder je stranka prišla. Do dneva, ko se mu izda sika nakaznica, ki jo ima Občina, ki tako sklon akaznico, ki jo ima Občina, ki tako izda nove nakaznice, mora odvzeti živilske nakaznice takoj poslati občini, ki jih je iz- dala, da more ta zaznamovati preselitev v izvirniku prijave one osebe, ki se je pre- selila.

Začasne živilske nakaznice

Občine smejo izdati neposredno in na za- htevo prizadetih začasne živilske nakaznice oziroma živilske nakaznice s samimi odrez- ki za dobo veljavnosti od dne, ki sledi iz- daji in je označena z besedo »začasna«, ki se odtisne s pečatilo. Začasne nakaznice se smejo izdajati izvenomem in onim Ita- lijanom, bivajočim v izvenomstvu, ki se za- časno vselijo v pokrajino, nadalje vojakom, ki pridejo na dopust, stalnim članom za- jednic, ki bi te iz kakršnegakoli razloga od- slovile, in vobče vsem osebami, ki dokažejo, da iz upravičenega vzroka nimajo živilske nakaznice. Občinski uradi, ki izdajajo take začasne nakaznice, morajo za tujece in Ita- lijane, došle iz izvenomstva, zaznamovati iz- dajo na notnem listu, za člane oboroženih sil in militariziranih zborov na dopustnici, sicer pa na izjavi o odhodu iz zajednice, ki jo izda njen poglavar, odnosno na pismeni izjavi, ki jo mora predložiti oseba brez na- kaznice (ta izjava mora obsegati take po- datke, ki onemogočajo prikladne navedbe pri drugih občinah).

Nabavnice za potrošnike v zajednicah

Nabava racioniranih živil za zajednice, to je skupine oseb, ki trajno bivajo v skup- nosti (zavode, zavetišča, samostane, seme- nišča, verske združbe itd.) je urejena tako, da dobe zajednice racionirana živila v trgo- vini na podlagi nabavnice, ki jih izda ob- čine na posebno izjavo poglavarja zajedni- ce, sestavljeno na določenih obrazcih. Ob- činski preskrbovalni uradi se morajo uve- riti o resničnosti in točnosti izjav po pri- merjavi s polami za zajednice iz čl. 4 na- redbe o voditvi registra prebivalstva.

V zavodih, kjer so začasno zbirajo osebe, ki bi morala pravila imeti osebno ži- vilsko nakaznico (penzije, bolnišnice, zdra- vilšča itd.) uporabljajo živilske nakaznice, ki jih te osebe prinesejo.

Dopolnilni obroki

Dopolnilni obroki racioniranih živil, ki se priznavajo določenim skupinam potrošni- kov, se nabavljajo na način, ki se zdi Pre- vodu najprimernejši, in ob pogoji, ki jih zavod določi. Tudi dodatne živilske nakaz- nice in nabavnice za posebne skupine izda- jajo občinski preskrbovalni uradi na proš- nje prizadetih, ki morajo dokazati svojo pravico do posebnega obroka, kakor to predpiše Prevod.

Obrtnik, dobavitelj racioniranih živil, mo- ra na koncu vsakega meseca izročiti ob- činskemu preskrbovalnemu uradu občine, kjer ima svojo prodajno obratovnico, od- rezke živilskih nakaznic in nabavnice za posebne skupine, ki jih je odzvel potrošni- kom, in sicer skupaj s posebnim seznamom v dveh primerkih, od katerih enega urad vrne obrtniku.

Knjiženje racioniranih živil in nadzorstvo

Drugi del naredbe navaja določbe o do- bavi in knjiženju racioniranih živil. Občinski preskrbovalni uradi morajo pre- dložiti Prevodu najkasneje do vstetega 15. dne vsakega meseca zahteve za racionirana živila na predpisanih obrazcih, opremljene z izkazi o porabi preteklega meseca. Tr- govc, gostinski obrati, peki in zadrage (razdeljevalci) si nabavljajo racionirana živila z nabavnicami za razdeljevalce, ki jih pripravi Prevod in izdajo občinski preskrbo- valni uradi na podlagi oddanih odrezkov in potrošnih nabavnice. Izrečno je prepove- dano gostinskim obratom uporabljati od- rezke živilskih nakaznic, odvzete gostom, za

— Kar žal mi je, — je dejala končno z zamolklim glasom.

— Zakaj? — je vprašal odklonilno.

— Ker ste morala razočarani.

— Saj nisem razočarana, — je lagala. — Razočaran je lahko človek samo, če se je udaljal varljivim nadam.

— Skoda, — je dejala čez nekaj časa zamišljeno.

Motril jo je malone besno. Upirala se mu je vsaka misel, da bi ga kdo pomiloval, najmanj pa še ona.

— Da, — je dejal strumno, — gotovo je skoda, da nisem tisti, ki ga pričaku- jete.

— Torej ste vendar le razočarani?

— Ne zaradi sebe, temveč zaradi vas.

— Skoda, — je dejala še enkrat. — Ni- sem... nisem vas namreč zamenjala.

Presenečeno se je ozrl na njo.

— Bilo je tako hladno, — je nadaljevala, — in megla mi je šla na živce. Kar sem zagledala vas in ne da bi si kaj mislila pri tem, sem vam odhitela naproti in vas po- zdravila, kakor pozdravljam sicer samo svojega brata.

Na njenem obrazu se je boril smehljaj zadrage s smehljajem hudomušnosti.

Saj nočem biti vaš brat.

Prestrašeno ga je pogledala. Ta čas je prispel avtobus in se ustavil.

— O, — je dejala nekoliko smedenjo. — Kako neumnosti ste! — Z nasmehom za- drage je vstopila. On ji je sledil. Med vožnjo ni izgovoril niti besede, toda čez nekaj ča- sa je potakal njen pogled, našel ga je in oba sta se zasmejala.

Ko sta izstopila, je bila dnevna svetloba že premagala luči in zdelo se je, da so ta- koj postajala sonca, čim izgine megla. Vse- kakor bi bil to lep dan.

nabavo racioniranih živil pri prodajalcih. Vsi razdeljevalci nabavljajo racionirana živila naravnost iz skladišč občinskih preskrbovalnih uradov. Nabavnice za razde- ljevalce sestavljajo občinski preskrbovalni uradi v treh izvodih: en izvod ostane ob- čini, enega dobi razdeljevalec, tretjega pa pošlje občina Prevodu.

Prevod, okrajni in občinski preskrbovalni uradi, morajo voditi natančno knjigovod- stvo o prejetih in razdeljenih količinah ra- cioniranih živil. Vzorce predpiše Prevod, ki vidira uporabo. Enako dolžnost imajo raz- deljevalci, ki morajo poleg drugih vpisni- kov, ki jih predpiše Prevod voditi prejemni in oddajni vpisnik racioniranih živil, ki ga prav tako vidira Prevod. Ta vpisnik je na zahtevo pokazati uradnikom in organom javne sile, organom Preveda in preskrbo- valnih uradov in je edini dokaz za zakonito posest zalag in oddajanja racioniranih ži- vil. Prevod mora odrediti pogoste pregled- e o pravilnosti poslovanja preskrbovalnih uradov, preskrbovalni uradi pa imajo enako dolžnost glede razdeljevalcev.

Posebne določbe

Prepovedano je oddajanje racioniranih živil razdeljevalcem na kredit. Občinski preskrbovalni uradi morajo zahtevati pla- čilo ob predaji in morajo poskrbeti, da se poravnava njih dolg pri okrajnih preskrbo- valnih uradih in pri Prevodu. Posebej je treba uvesti knjigovodstvo o zaseženih in zaplenjenih racioniranih živilih po navodi- lja Preveda. Glede racioniranja se morajo upoštevati vse odredbe, ki jih izda Prevod.

Oddajanje dodatkov racioniranih živil za bolnike se uredi s posebnimi predpisi. Pre- skrbvalni uradi morajo brzojavno obvestiti Prevod o vsakem dogodku, ki bi utegnil motiti pravilnost preskrbe in racioniranja.

Kršitelji določb te naredbe in odredb, ki jih izda Prevod, se kaznujejo, če dejanje ni huje kaznivo, po postopku iz naredbe z dne 26. januarja t. l. z zaporom do dveh mesecev in v denarju do 5000 lir. Odredi se lahko začasni odvzem obrtne pravice ali predloga njen trajni odvzem, vselej pa se odredi zaplemba blaga.

Važne invalidske zadeve

Sistemizacija invalidov — Zdravljenje v Dolenjskih toplicah — Ugodnosti invalidov pred sodno rešitvijo

Ljubljana, 4. maja

Tudi vojni invalidi bodo morali predlo- žiti finančnemu ravnanstvu dokumente in izpolniti vprašalno polo zaradi sistemi- zacije, ne le v pokrajini. Na to jih opo- zarja njihovo glasilo »Vojni invalid«. Vsa- ko bo moral predložiti svoj krstni list in krst- ni list svojega očeta, odnosno matere, če je oče neznan, dalje domovnico in potrdilo občine o svojem stalnem bivališču. Vpra- šalnice bole bo treba izpolniti v 15 dneh po prejemu.

Naši invalidi so se vsako leto zdravili v Dolenjskih toplicah. Sezona se je začela že maja. Invalidi, so vsako leto ob tem ča- su vlagali prošnje za zdravljenje v topli- ceh. Prav tako jih je lani zaprosilo mnogo za sprejem v toplice in prošnje so bile ugodno rešene. Letos morajo prosilci vla- gati prošnje na invalidski odtsek Visoke- ga komisarata. Prošnjam je treba priložiti sodno potrjen prepis sklepa vrhovnega in- validskega sodišča in zdravniškega sprče- vala uradnega zdravnika. Invalidi, ki jim pa ni priznana najmanj 60% invalidnosti, morajo priložiti še potrjen prepis invalid- skega potrdila (»uverenja«). »Vojni invalid« opozarja, da se invalidi, že lani niso več posluževali invalidskega doma v toplicah. Prosilci, ki so jim bile prošnje ugodno re- šene, so prejeli denar in so si morali sami preskrbeti stanovanje in hrano. Po zdravljenju so morali predložiti Visokemu komisaratu potrdilo občine v Dolenjskih toplicah, da so se res zdravili ves čas, za kolikor so prejeli denarno podporo. Vse to velja tudi letos. Zdravljenje se bo začelo že v tem mesecu.

Iz pokrajine Trieste

— Iz Ducejevega sklada je izročil pre- fekt Trieste Ludviku Nadoh iz Divače 700 lir za dvojčka Alojzija in Mاريو.

— Na okliedh so v Triesteu: pristaniški nameščenec Ernest Antoniceili in šivilja Lilijana Fabris; gasilec Mion Flori in go- spodinja Katarina Janez; nameščenec Ga- ribaldi Brovedani in uradnica Nerina Ro- dario; mehanik Karol Cerian in nameščen- ka Emilija Mical; uradnik Lidij Cerne in gospodinja Nela Busechian.

— Nagrade za najboljšo skladbo. Te dni je bil zaključen prvi natečaj za najboljšo skladbo za kvartet; natečaj je organiziral pokrajinski Dopolavoro. Prva nagrada ni bila podeljena. Drugi nagradi po 800 lir sta bili priznani skladbam Karla Pinellija iz Torina in Josipa Barbere iz Palerma. Tretjo nagrado 500 lir je prejel skladatelj Mario Guarino iz Milana.

— Zlati mašniški jubilej praznuje te dni mons. Karol Mecchia v Triesteu. Zlatomaš- nik je bil svoj čas generalni vikar pod škofi Bartolomajem in Fogarjem. Slavjenec je podpredsednik Katoliške akcije v triestins- ki škofiji.

— Na okliedh so v Triesteu: mizar Um- bert Granziro in šivilja Gema Rovis; na- meščenec Cochehi in gospodinja Judita Se- rajnik; podčastnik Bruno Exner in zaseb- nica Dora Presot; litograf Just Adami in litografinja Aurora Sturm.

— Tretja razstava karikatur bo otvor- jena na pobudo pokrajinskega Dopolavo- ra v nedeljo 3. maja ob 14. uri v prostori- uh umetnostne galerije »Trieste« v dre- voredu XX. Settembre 16. Razstava bo odprta do 17. maja. V razsodišču ki bo odločalo o nagradah, so inspektor Leonar- do Spagnoli kot predsednik, kipar prof. Marcel Mascherini, slikarji Edgard Sam- bo, Mario Sannes in Ivan Perizi ter prof. Ettore Sigon.

— Burja se poslavlja. Za slovo se je spet pojavila burja in zaustavljala pešce po ulicah in trgih. Vmes je deževalo. Tem- peratura je bila 5 stopinj. Od Sesane pro- ti Divacii ter naprej je snežilo. Meščani upajo, da ne bo sedaj spet burje pred oktobrom.

— Predavanje triestinskega pisatelja v Milanu. V okviru italijansko-germanske zveze je predaval v Milanu znani triestins- ki pisatelj Ettore Marini in sicer o večno ženskem v »Božanstveni komediji« ter »Faust«. Predaval je tudi v milan- skem centru o židovstvu in odnosu do- vzhodne omike. Odlični predavatelj je bil deležen priznanja.

— Dan Nizze so proslavili tudi v Trie- stu z manifestacijskim zborom v prostori- lica »Dante Alighieri«. O pomenu 30. aprila 1849 v italijanski zgodovini je ob- irno razpravljajl univ. prof. Renato Balza- rini iz Rima.

— Trieste postane pomembno železni- ško stikališče med Balkanom in zapadno Evropo. Na podlagi sklepov, ki so bili sprejeti na sestanku italijanskih, franco- skih, švicarskih, hrvaških, srbskih, boi- garskih in grških železniških predstavni- kov, se bo ves železniški promet iz sapa- da na balkansko področje usmerjal čez Trie- ste, ki pridobi še na svojem dosedanem železniškem prometnem pomenu in ki po- stane v tem pomembno železniško stika- lišče med Balkanom ter zapadno Evropo. Dogovorjeni sporazum med zastopniki prizadetih državnih železničarskih uprav

Invalidi, ki še čakajo na rešitev svojih zadev pri vrhovnem invalidskem sodišču, ne vedo vedno, katere ugodnosti jim nu- dijo zakonski predpisi. Razumljivo pa je, da invalidi potrebujejo neodložljivo pomoč, ne glede na to, ali je njihova zadeva re- šena v zadnji instanci ali ne. Predvsem so potrebni zdravniške pomoči. Po dopolnilni uredbi so jim tudi priznane nekatere ugodnosti. Tako je 9. aprila 1. 1939 izšla uredba, ki med drugim določa: »Vojni in- valid ima pravico do zdravljenja in preje- manja protez in drugih ortopedskih pripo- močkov, kakor tudi do brezplačne vožnje v ta namen že pred izvršno sodno odločbo, če dokaže z listino vojaškega oblastva, da je dobil rano, poškodbo ali pohabo v vo- jni in brez svoje krivde.« — Invalidom, ki imajo v rokah že rešitve sodišča prve in- stance, to je okrožnih invalidskih sodišč, ni treba še posebej dokazovati, da so po- stalji invalidi, res na bojišču. Seveda je pa- treba za ugodnosti, ki jim jih nudi dopol- nilna uredba, posebej zaprositi. Obračaj- se lahko na Združenje vojnih invalidov, ki poskrbi, da so prošnje pravilno sestavljene.

Nekateri invalidi se vprašujejo, kako je z veljavnostjo njihovih železniških legiti- macij. Združenje sporoča ponovno invali- dom, da so invalidske železniške legiti- macije veljavne pet let. Ako so bile legiti- macije izdane 1. 1938, so letos še veljavne. Mogoče je, da ta ali oni invalid ni mogel dobiti polovične vozovnice na podlagi svo- je železniške legitimacije, če železniškemu uradniku ni bilo jasno, kako je z veljav- nostjo teh, starih legitimacij.

izprčuje zavest o važni geopolitični ter gospodarski funkciji, ki pripada Triestu v novi Evropi.

— Smrten padec. 54letni Silvij Miti je delal na dvorišču v ulici Applari št. 7. Nepričakovano se ga je polotila slabost, omahnil je iz višine in si pri padcu zlomil več reber. Prepeljali so ga v bolnico Kraljice Helene, kjer pa je kmalu po pre- vozu podlegel in umrl.

— Avto v tridkl. Po ulici S. Giusto se je peljal s tridklo 29letni Umberto Sbi- sa iz ulice Fornace 7. Po nesrečnem na- ključju je zavozil vanj avto. Sbiša je pri- letel na tla in si resno poškodoval levo nogo. Prepeljali so ga v bolnico Kraljice Helene.

— Dečkova smrt pod avtobusom. Po nesrečnem naključju je začel pri Raci- zach pod kolese avtobusa, ki vozi iz Trie- sta v Fiume, 6letni Josip Duhmrovich. Nesrečni deček je bil pri priči mrtve.

— Smrt znanega meščana. V Triestu je umrl znan meščan Nicolò Anarotto. Med prvo svetovno vojno so ga avstrijske oblasti internirale. Po svetovni vojni je raz- vil živahno delovanje zlasti na kinemato- grafskem torišču.

— Nezgoda parniškega kurjača. 45letni kurjač Vid Camporeala je opravljal svoje delo na parniku v bližini pristanišča pri Ribaricni. Pri tem se je preveč približal peči in si ožgal levico. Zdravi se v bolnici Kraljice Helene.

— Staraka se je ponesrečila. 74letna Ana Novi, stanujoča v ulici Sterpeto 4, je pred hišo padla in si zlomila levo stegnenico. Ponesrečeno stariko so prepeljali v bolnico.

Sportni pregled

Športne prireditve na Hrvaškem

Preteklo nedeljo so hrvaški športniki startali na več frontah: nadaljevalo se je nogometno prvenstvo, lahkoletje so tekli za državno prvenstvo v cross-countryu, boksaarji pa so nastopili v Budimpešti.

Drugo kolo nogometnega prvenstva po novem je prineslo v prvi skupini tekmo med Gradjanskim in Zeleznicarjem iz Za- greba. Zeleznicarji so se še dokaj dolgo upirali napadu Gradjanskega, po enajst- metrovki pa so popustili, tako da je Gra- djanski zmagal 3:0.

V drugi skupini je bila odigrana tekma med Concordio in Zagorem iz Varaždina. Tekma je bila v Varaždinu in so Zagreb- čani zmogli domačine šele v drugem pol- času in zmagali 3:1.

V tretji skupini je Hajduk iz Osijeka premagal svojega lokalnega tekmeča Rad- nika 3:1, med tem ko je tretji osiješki klub Gradjanski nastopil v Zemunu z Ze- munom. Tekma se je končala 1:1.

V četrti skupini je bila odigrana v Ba- najevski tekma med domačim HBŠK in sa- rajevskim Djerzelezom. Tekma se je kon- čala brez gola, tako da so Sarajevčani, ki so se postavili že prejšnjo nedeljo, ko so doma porazili Saška 2:1, odnesli s seboj eno točko.

Cross-country prvenstvo po poeince in moštva je bilo zanimivo predvsem zaradi nesigurnosti moštva zmagovalca; med poeince ni bilo moškega računati, da bi kateri tekačev resno ogrozil Kotnika. Kot- nik je tudi dejansko z velikim naskokom zmagal. Pretekel je 5000 m dolgo progo v času 17:20.6. Sledili so mu Flass 18:00,0,

Djuric 18:13.0, Sindelar 18:17.2, Hornik, Takac, Ceraj, Krajcar in drugi.

V mostvenem prvenstvu je lesno zma- gala Concordia z 20 točkami pred Haskom, ki je imel 22 točk. Med juniorji C je na 3000 m zmagal Bedeniković v času 10:26.2, med juniorji B pa na 4000 m Fabeta iz Varaždina v času 14:13.0.

Kakovostno je tekmovalje zadovoljilo, manj po številu nastopajočih. Zaradi de- ževnega vremena mu je prisostvovalo le malo gledalcev.

Meddržavni boksaški dvoboj med re- prezentancama Madžarske in Hrvatske v Budimpešti se je končal z zmago Madža- rov 12:4. Hrvate so zastopali Matić, Ma- glica, Devčić, Hribić, Tičić, Krlježa, Hladni in Šikić. Točke za Hrvate sta priborila Devčić in Krlježa. Hrvati so z rezultatom zadovoljni glede na to, da so enakega ne- davno dosegli tudi Italijani, ki so nedvom- no najboljši v Evropi tako v amaterskem kakor profesionalnem boksanju.

Beleznica

KOLENDAR

Danes: Torek, 5. maja: Plj V. Irena
DANASJE PRIREDITVE
Kino Matica: Švedski slavček
Kino Sloga: Manon Lescaut
Kino Union: Uničena sreča
Retrospektivna jubilejna razstava Matije Jame v Jakopičevem paviljonu

DEŽURNE LEKARNE
Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43, Trn- koczy ded., Mestni trg 4, Ustar, Selenbur- gova ulica 7.

Obvezno cepljenje proti davici

Visoki komisar za Ljubljansko pokra- jino odreja glede na to, da je v Ljubljan- ski pokrajini med nalezljivimi boleznimi davica najpogostejša, obveznost cepljenja zoper davico na vsem ozemlju Ljubljan- ske pokrajine.

Čl. 1. Cepljenje zoper davico je obvezno za otroke obojega spola med 18. mesecem in 10. letom starosti, bivajoče na ozemlju Ljubljanske pokrajine.

Čl. 2. Zoper davico je treba cepiti z dif- teričnim anatoksinom, ki vsebuje najmanj 25 A E. na 1 cm³ in ki ne sme biti sta- rejši od treh let.

Čl. 3. Dobavo anatoksinu za Ljubljansko pokrajino oskrbi Visoki komisarjat po predlogu pokrajinskega šefa za zdravstvo, upoštevaje število oseb, ki naj se cepijo, Cepivo hrani Profilaktični center pri Hi- glienskem zavodu v Ljubljani.

Čl. 4. Če se uporablja difterični anatok- sin s 25 A E., se praviloma dajeja dva podkožna vbrizga, in sicer po 1 in 2 cm³ v razmaku 15 do 21 dni. Ob morebitni po- trebi profilakse je dovoljen, po presoji po- krajinskega zdravstvenega oblastva, še tretji vbrizg z 2 cm³ iste vrste anatok- sina, in to 6 mesecev ali eno leto po dru- gem vbrizgu. Če se opravljata cepljenje proti osepnicam in cepljenje proti davici sočasno, se uredi tako, da se prvi vbrizg anatoksinu opravi sočasno s cepljenjem proti osepnicam, drugi vbrizg anatoksinu pa po 15 do 21 dneh, ko se pregleduje uspeh cepljenja proti osepnicam.

Čl. 5. Cepljenja so oproščeni, po presoji pristojnega okrajnega zdravnika, otroci, ki so slabotni, limfatični, jetični, z ledvični- mi obolenji, ki bolujejo za ekzudativno diatezo, bolni na srcu in tisti, ki so že imeli davico ali bili cepljeni proti davici.

Čl. 6. Javno cepljenje je brezplačno in ga morajo opraviti občinski zdravniki. Če je oseb, ki naj se cepijo, mnogo, pomaga- jo okrajni zdravniki in zdravniki Higien- skega zavoda. Zasebni zdravniki smejo cepiti po naročilu otrokove rodbine, a vselej le ob gornjih pogojih. O vsaki ce- pitvi morajo takoj, ko opravijo drugi vbrizg, poročati pismeno Higienškemu za- vodu v Ljubljani in okrajnemu načelstvu ali mestnemu fizikatu, in pri tem navesti ime, priimek, očetovo ime in starost otro- ka, izvor cepiva, uporabljeno metodo in število opravljenih vbrizgov. V takih pri- merih se cepivo lahko dobi iz zaloge Hi- glienskega zavoda za plačilo samo nabav- nih stroškov.

Čl. 7. Higienški zavod, okrajna načel- stva in mestni fizikat morajo imeti vse cepljenice v

.....

Pod florijanskim zvonom nekdanj in zdaj

Šentjakovski okraj pred stoletji in dandanes — 270 let cerkvice sv. Florijana

Ljubljana, 5. maja. Ko govorimo ali pišemo o šentjakovskem okraju, navadno ne vemo povedati mnogo razveseljevalnega. Ta okraj je že del časa na glasu, da gospodarsko propada in da se v njem nikjer ne očituje pozitivajoči napredek. Tožbe so vsakakor, vsaj do neke mere upravičene. Paradoška je, da so bili prav v tem okraju dani posebni pogoji za nastanek jedra Ljubljane, v okraju, ki se zli, da zdaj, ko je Ljubljana v svoji, menda najbolj cvetoči dobi, hira. Prej bi smeli pričakovati, da bo tu nastalo živahno središče. Toda šentjakovski okraj, vsaj ozi,

Cerkev Sv. Florijana

brez Prul, je zakrnel; ni se prenavljal kakor bi bilo potrebno v primeri s splošnim razvojem mesta. Ulice so ostale ozke in vijugaste, hiše mračne in temne, starinske, kakor da se je tu ustavil čas. Ozke in vijugaste ceste niso več ustrezale sodobnemu prometu in hiše niso moge nuditi prostorov za moderne trgovske in obrtne lokale, kakor tudi ne za sodobnim zahtevam ustrezajoča stanovanja.

Tramvaj v korist ali škodo?

Nedavno smo čitali, da šentjakovskemu okraju, to se pravi njegovemu najstarejšemu delu, Florijanski ulici in Karlovski cesti, mora ostati vsaj tramvaj. Sprožen je bil namreč prelog, naj bi tramvajsko progo preložili na tranzitno cesto na Grudnovo nabrežje. Že prejšnja leta je prišlo nekajkrat v razpravo, ali bi kazalo odpraviti tramvajski promet po Starem tigu, Florijanski ulici in Karlovski cesti. Tedaj so tudi razpravljali o predlogu, naj bi uvedli namesto tramvaja trolejbus, ki je mnogo bolj okreten, ker se lahko izogiba. Govorili so, da je Stari trg preozek za tramvajski promet in da se prav zaradi tramvaja marsikdo rad izogne ozke in nevarne ceste. Dolenjci, ki so se počutili v starih časih v šentjakovskem okraju kakor doma, so se začeli izogibati ozkih cest, kjer vozi tramvaj. Na nekaterih krajih se ne moreta niti srečati dva voza in voznik se nikjer ne čuti varnega pred tramvajem. Tudi pešci ne hodijo rali po temni Florijanski ulici, kjer so hodniki tako ozki — če o njih sploh lahko govorimo — da se jih lahko poslužuje le z eno nogo. Vendar ni soglasja, da tramvaj škoduje ozkim ulicam šentjakovskega okraja. Tako trdi drugi prijatelji tega okraja, da je tramvaj edino, kar je še ostalo temu delu mesta in kar ga še nekoliko poživlja. Prebivalci okraja bi se menda upirali preložitvi tramvajске proge, ker bi hoteli obdržati vsaj to, kar imajo. Prijetni bi potem še bolj zamrli. Mi se o vsem tem ne prepiramo, temveč to le omejnomo v ilustracijo razmer v šentjakovskem okraju.

Slika okraja pred stoletji

Če pravimo, da je šentjakovski okraj okraj v svojem začetnem razvoju, to vendar ne pomeni, da se ni mnogo spremenilo o starih časih. Četudi je najbolj srednjeveški, nikakor ni srednjeveški in pravem pomenu besede. Ima res mnogo zelo starih hiš, vendar je tudi v Florijanski ulici precej novejših poslopij, številne stare hiše so bile že večkrat prezidane. Upoštevati moramo tudi, da je ta najstarejši del mesta nekajkrat opustošil požar, tako da se je že zdavnaj spremenila njegova prvotna slika.

Srednjeveške hiše niso bile takšne, kakršne so najstarejše v šentjakovskem okraju. Vedno moramo, da je bila pred stoletji v Ljubljani večina hiš vsaj delno lesenih. Hiše so bile krite s škodljami. Les je bil težav prav tako upoštevano gradivo kakor kamen in še celo bolj kakor opeka. S tem si tudi lahko razlagamo, zakaj so se požari tako lahko razširili do katastrofalnega obsega. Ognjeni zubiji so preskakovali od strehe do strehe, od lesenih zunanjih hodnikov do hodnikov in širokih lesenih kapov. Nekateri hiše so imele lesena nadstropja in le pritličje je bilo kamnito. Upoštevati je treba tudi, da je bilo med hišami precej gospodarskih poslopij, lop, hlevov in celo senik. Ta polopja so bila navadno lesena. Ulice so bile tu in tam še ožje kakor dandanes. Delno so jih razširili šele pozneje, ko je požar vpepelil do tal hiše in ko so v novjšem času določili novo stavbno črto. Najstarejši del mesta je bil stisnjen med Ljubljano, mestno obzidje in Grad. Površina je mala, razen tega pa tudi niso znali varčevati s prostorom. Zidali so brez regulacijskega načrta.

Spomin na veliki požar

Na srednjeveške razmere nas spominja posredno cerkvice sv. Florijana. Ko je l. 1660 besnel v tem najstarejšem mestnem delu požar, so se meščani zaobljubili, da bodo sezidali cerkev, če se bo ogenj unesel. Silno so se bali, da bi se ogenj razširil tudi do smodnišnic. Tedaj sta bila tam dve smodnišnici, cesarska in deželna, in v nji je bilo nakopane mnogo smodnika. S smodnikom so morali biti tedaj vedno dobro založeni zaradi turških napadov. Zgodovinar Vrhovec pripoveduje, da je bilo v smodnišnicah nakopičenega nekaj tisoč funtov smodnika. Cesarska vlada je razpošljala smodnik po deželah, tja, kjer koli so ga potrebovali in zahtevali. Na kraju, kjer zdaj stoji florijanska cerkev, je bil senik. Prav tam je l. 1660 izbruhnil požar. Ogenj se je naglo širil po lesenih, s škodljami kritih strehah. Če bi požar dosegel smodnišnici, bi bila katastrofa popolna. S tem je bilo meščanom prizaneseno. Ko so pa bili meščani rešeni, bi skoraj pozabili na svojo obljubo. Šele po desetih letih so začeli zbirati prispevke za cerkev. Morali so pa prositi škofa za dovoljenje, da smejo nabirati prispevke v Ljubljani in okolici. Tedajški škof Rabatt jim je to seveda dovolil, kakor tudi magistrat. Temeljni kamen je položil škof Rabatt 7. julija 1672, torej približno pred 270 leti. Meščani so baje radi darovali za zidanje cerkve ter so celo tekmovali med seboj, kdo bo prispeval več. Učledni meščan Gabriel Eder, ki mu je bilo pozneje podeljeno plemstvo in se je imenoval Edenburg, je prispeval celo sam za zidanje zvonika, ki so ga sezidali l. 1692. Eder je bil tudi zelo znamenit ljubljanski župan. O njegovi darežljivosti priča v cerkveno pročelje vžidana spominska plošča z napisom:

Gabriel Eder Des
Innern Rathes Verwandter
hat diesen Thurm zuern
des heiligen Florian
und zu Trost seiner un-
der seinigten Seelen
aufbauen lassen.

Omejitev porabe papirja v Bolgariji

Cigarete se dobe v škatlicah samo proti povračilu praznih škatlic

Tudi v Bolgariji se je pokazala zadnja časa potreba po omejitvi porabe papirja. Trgovinski minister je izdal okrožnico, ki je bila dostavljena vsem uradom, zadružnim zvezam in obrtniškim organizacijam. Minister naroča v svoji okrožnici, naj vse te ustanove in organizacije skrajno svoje razglase in sploh vse objave na polovico. Vse ustanove, ki izdajajo periodične publikacije, naj jih omeje na eno uradno glasilo za vsak urad. Letna poročila naj obsegajo največ 16 strani in naj ne bodo vezana, pa tudi ne vložena v karton. Uradi naj v bodoče uporabljajo kuverte samo še za dopise zaupne vsebine ali za pošiljanje vrednostnih papirjev. Za pisemski papir naj se uporabljajo samo še srednje vrste papirja in sicer v formatu, ki ga je predpisal zavod za racionalizacijo gospodarstva.

Zlasti naj se pa čimbolj skrajši številni raznih formularjev in drugih tiskovin. Po pisarnah naj šefi strogo pazijo na-

Florijanska cerkev — romarska

Zdaj je že skoraj povsem pozabljeno, da je bila florijanska cerkev v starih časih romarska. Dandanes je cerkvice navadno zaprta, le na Florijanovo nedeljo se odpro njena vrata na stečaj, ko poromajo v njo gasilci in dimnikarji. Cerkev je kmalu zaslovela in obiskovali so jo vedno številnejši romarji. Med ljudmi se je razvedelo, da je na Marijino priprošnjo v cerkvi spregledal neki slepec. Potem se je začelo češčenje čudežne matere božje in ljudje so romali k cerkvi tudi iz oddaljenih krajev. Na to nas spominja tudi Marijina slika nad stranskim cerkvenim vhodom. Naslikal jo je naš slikar Janez Wolf l. 1875. Baje se mu ni posebno dobro godilo in je izhiral za lakoto. Zaradi navala romarjev je imela cerkev lepe dohodka in zato so tudi lahko postavili dva stranska marmornata oltarja, in sicer l. 1704 prvega, l. 1738 pa drugega.

Prvotno cerkev opustošil požar

Tudi florijanska cerkev ni več takšna, kakršna je bila prvotno. Kakor se je spremenilo lice okraja v okolici, sedanje šentjakovske cerkve, tako se je, vsaj delno spremenila tudi stara florijanska cerkev po velikem požaru, ki je vpepelil jezuitski samostan in gimnazijo, na kraju, kjer je zdaj Sv. Jakoba trg. Tedaj se je požar razširil v stari del mesta iz Krakovega. Gorelo je 28. junija l. 1774. Nekaj časa je kazalo, da bo cerkev povsem razpadla. Ostala je nepopravljena 66 let. Popravlili so jo predvsem po zaščiti škofa Wolfa. L. 1933 so regulirali okolico florijanske cerkve po Plečnikovem načrtu. Tedaj so tudi temeljito popravili cerkvena pročelja. Skušali so obnoviti cerkev, kolikor je bilo pač mogoče, da bi dobila čim bolj verno prvotno lice. To je bilo prvo večje regulacijsko delo, in sicer nekoliko v zvezi z regulacijo Sv. Jakoba trga, v novjšem času v najstarejšem delu mesta.

Najboljša voda v stari Ljubljani

Zgodovinar nas še opozarja na zanimiv studenec, ki daje vodo po cevi iz glavne cerkvenega pročelja. Vodo tega studenca so uporabljali baje že pred 350 leti, torej še preden je bila sezidana cerkev. Voda tega studenca je bila na glasu kot najboljša v stari Ljubljani. Pravo odlikovanje je bilo, da je magistrat prepustil porabo tega studenca grajskemu poveljniku Josipu Posorlu, in sicer na priporočilo tedanjega deželnega glavarja Lenkoviča l. 1599. Magistrat bi najbrž najraje odbi prošnjo, a zaradi priporočila deželnega glavarja je ni mogel. Zato je pa vsaj doletel za tiste čase precej visok davek, 3 gld. na leto, kot nekakšno najemnino studenca. Pravica uporabe je veljala za 5 let in magistrat je smel podelitev pravice preklicati, kadar se mu je zdelo potrebno. O tem govori 115. sveženj mestnega arhiva. Studenca, ki teče izpod florijanske cerkve, torej ne moremo spravljati v zvezo z goščo sv. Florijana. Nedvomno je pa imel studenec v starih časih, ko še ni bilo vodovoda, precej pomena tudi pri gašenju požarov, čeprav je curek slab.

in druge slaščice je dovoljeno prodajati v kartonu samo, če znaša količina najmanj 1 kg. Od 1. maja dalje se smejo prodajati cigarete in škatlicah samo proti povračilu prazne škatlice.

Albert Reich umrl

Monakovski slikar in grafik Albert Reich je po komaj prestani bolezni v Harlachu nenadoma umrl. Baš je pregledoval in urejal svoje risbe z bojišč na Poljskem in v Franciji, ki jih je imel mnogo. Vojaška uprava ga je bila namreč povabila kot slikarja na bojišče, kakor že v prvi svetovni vojni, ko je bil na vseh takratnih bojiščih. Njegove kronike v slikah »Verdun«, »Z mojim armadnim zborom v Srbiji«, »Skozi Sedmograško in Rumunijo« itd. so zavzele po neposrednosti doživljanja in dokumentarnosti točnosti v vojni literaturi častno mesto. Kot vojak iz prve svetovne vojne je postal Reich eden najzvestejših in najodločnejših Hitlerjevih sovražev in prijateljev Dietricha Eckarta, kateremu je posvetil toplo pisan spominski članek »Dietrich Eckert, nemški pesnik in prvoborilec narodno socialističnega pokreta«.

Albert Reich je bil rojen 14. novembra 1881 v Neumarktu. Studiral je na umetnostno obrtni šoli v Nürnbergu in umetnostni akademiji v Münchnu, kjer je bil učenec Hertericha, Zügelja in Halma. Studijska potovanja so ga vodila na Holandsko, Švedsko, Norveško, v Francijo in Italijo. V Domu nemške umetnosti v Münchnu je razstavljal pred leti zbirko svojih pokrajinskih slik z dalmatinske obale in serijo vojniških slik pod skupnim naslovom »Artilerija v Flandriji leta 1915«.

Uprava v Ukrajini

Upravni aparat državnega komisarijata v Ukrajini je v glavnem že organiziren. Uprava državnega komisarijata v Rovnu ima štiri glavne oddelke in sicer: centralni oddelke oddelke za politiko, gospodarstvo in tehniko. Glavni oddelke za politiko vodi deželni glavar vzhodne Prusije. Njemu so podrejene personalne zadeve, crnopoljska in poljska V. oddelke spadajo tudi vse zadeve političnega vodstva, zdravstva in veterinarstva, pravo, znanost in kultura. Vodja oddelka je vladni prezident von Zihenau. Glavni oddelke za gospodarstvo je pristojen za vsa vprašanja prehrane in kmetijstva, zlasti še za gospodarstvo in les. Tudi nadzorstvo nad cenami in bankami je v rokah tega oddelka. Tehnični oddelke obravnava vsa vprašanja gradnje cest, industrijskih podjetij in prometa. Ta oddelke vodi prezident državnih železnic Baumann iz Königsberga.

Naslednja instanca so generalni komisariji. Za okrožje Brest-Litovsk je pristojen SA višji skupinski vodja in policijski prefekt Königsberga Schöne, za generalni komisarijat Zitomera vladni prezident Klemm iz Münstra, za Nikolajev višji skupinski vodja Oppermann, za Dnepropetrovsk pa višji poveljnik Klaus Seltzer. Generalnim komisarijem so podrejeni okrožni komisariji.

Nemški zgodovinar padel

Znani nemški zgodovinar prof. dr. Kleo Pleyer iz Inomosta je padel na vzhodnem bojišču na čelu svoje stotnije. Kleo Pleyer, brat sudetskega pesnika Wilhelma Pleyerja, je zaslovel zlasti s svojimi deli »Pokrajina in novi Franciji«, »Sile obmejne borbe v vzhodnem delu Srednje Evrope« in »Razdobje nemške zgodovine v znanstvenem svetu«.

Slovaška zunanja trgovina

Slovaška zunanja trgovina izkazuje tudi v prvem četrtletju tekočega leta večji uvoz. Za lani je znašal ves uvoz 3491 milijonov kron in je bil za 309 milijonov kron večji od izvoza. Kar se tiče čiste izmenjave blaga je postala Slovaška dolžnica mnogih držav. V bližnji bodočnosti naj bi se sicer Slovaški izvoz povečal, toda s tem pasivnost njene zunanje trgovine najbrž ne bo odstranjena. Italiji dolguje Slovaška 60 milijonov kron, Madžarski 10 milijonov, Slici 12, Hrvaški pa 2 milijona.

Nemški finančni minister o finansiranju vojne

Nemški finančni minister grof Schwerin von Krosigk je govoril v nemški trgovski zbornici v Amsterdamu o problemih financiranja vojne. Za gospodarski in finančni osrednji problem vojne je označil zajetje odvise kupne moči, ki se razvije zaradi omejitve civilnega sektorja v prid potreb vojnega gospodarstva. Za reši-

tev tega problema je potrebno sodelovanje vseh činiteljev mezdne, davčne, kreditne in politike cen. Izpodbijanje kupne moči potom navijanja davčne vijaka mora imeti svoje meje: oziroma delovnega človeka in njegovo voljo do dela. V kolikor torej davki ne zadenejo kupne moči, gre za to, da jo ohranimo neokrnjeno do trenutka, ko je zopet na razpolago dovolj življenjskih potrebščin. Zato je varnost nemškega naroda, ki jo pospešuje vlada zadnje čase z mnogimi ukrepi, največja pomena za poedince in za skupnost. In v tem je tudi važen pomen ohranitev stabilnosti cen.

V zvezi s tem je grof Schwerin von Krosigk posebno opozarjal, da bilo preneseno nadzorstvo nad izrednimi dobicki v svrhu poenostavljanja uprave s komisarija za nadziranje cen na finančno upravo. Komisar za nadziranje cen se bo lahko zdaj intenzivneje posvetil svojim nalogam.

Turški tobak za Nemčijo

Turško trgovinsko ministrstvo je izdalo okrožnico, v zadevi izvoza tobaka v Nemčijo. Turški izvoz tobaka v Nemčijo temelji na kompenzaciji. V okrožnici pojasnjuje ministrstvo izvoznikom, da se mora izvoz tobaka v Nemčijo, v tekočem letu bo uvozila Turčija v Nemčijo na podlagi kompenzacijske pogodbe za 11 milijonov turških funtov tobaka.

Razlastitev židovskega premoženja v Alžiru

Francosko notranje ministrstvo je objavilo, da bodo ukrepi proti židom v Franciji sami razširjeni zdaj še na Alžir. Generalni guverner Alžira je dobil pooblastilo, da lahko imenuje državne upravitelje v vseh židovskih industrijskih podjetjih in na židovskih posestvih. Poleg tega lahko odredi likvidacijo židovskega premoženja. Generalni komisar za židovska vprašanja je odredil, da se razpusti v Franciji 12 židovskih podpornih organizacij, njihovo premoženje pa zaseže v korist generalne zveze izraelitov. Ta zveza je bila ustanovljena letos 26. februarja pod državnim nadzorstvom in njena naloga je podpirati vse podpore potrebne žide v Franciji. Država je namreč odklonila vsako podporo židom iz državnih podpornih sredstev.

Vilma Thierryjeva umrla

Ljubljana, 4. maja. V soboto 25. aprila je umrla v Predgradu v Hrvatskem Zagorju znana operna pevka ga. Vilma Thierry Kavčnik-Jamnicka. Pokojna je bila hči posestnika in lekarnarja v Predgradu Adolfa pl. Thierryja. K večnemu počitku so jo položili v rojstnem kraju v torek 28. aprila.

Pokojna je bila dolga leta tudi članica našega gledališča in obsežen je bil njen repertoar. Ljubljanska opera jo je angažirala leta 1919, in jo prištevava ves čas med svoje najboljše moči. Nastopila je v mnogih operah, s katerimi si je pridobila med nami zaslužen sloves. Večkrat je nastopila tudi v opereti. Zadnjič smo jo videli na našem odru kot »Tosco«. Ljubljana je zapustila leta 1935. Bila je pevka visokih umetniških in glasbenih kvalit. Tudi med nami bo še dolgo živel spomin na to odlično pevko in igralko.

B. Perowne:

Dr. Torridon igra za vse

Roman

»Telefonski klic,« je bil rekel Beaurière. »Zločin je imel priče.«

Roy se je odkašlal.

»Beaurière vas mora poznati,« je izpregovoril. »Cariguela« vas je imenoval.

»To je zgolj poklicno ime, dragi doktor,« je s krotkim glasom odvrnil Gouverne. »Premislite! Policijski komisar ima za seboj vsa neizmerena sredstva policije. Nakopava si nevarne sovražnike... to je v njegovem poklicu neogibno... A proti njim ima zaščito, ki obstoji v tem, da je član velike organizacije. On, doktor, ni nikoli sam. Vse drugačen pa je položaj zasebnega detektiva. Ta je sam. Kolikor sijajnejša je njegova kariera, toliko več je njegovih sovražnikov in toliko nevarnejši so. In proti njim vsem je docela sam. Nobene velike organizacije nima za seboj. Njegovo življenje je nevarno mnogo bolj kakor življenje povprečnega državljanca, in vendar ni deležen kakakega posebnega policijskega varstva... Pred leti, doktor, ko sem si sklenil ustvariti iz tega, kar mi je bilo dotlej samo strast, poklic, sem takoj spoznal, da bo najbolje, če ostane ta poklic strogo ločen od mojega zasebnega življenja. Čutil sem, da je

53

to moja dolžnost, ne le do samega sebe, ampak tudi do žene... ki je tedaj še živeła... in do Julije, moje hčerke. Tisti čas mi je pripadla majhna dediščina po bratranču, ki je bil umrl v tujini, in sklenil sem, da podedujem in poklicne namene tudi njegovo ime. Brez napačne skromnosti lahko rečem, da sem nosil to ime... Cariguel... s precejšnjim dobičkom. Imel sem srečo, doktor. Že v začetku sem dosegel laskave uspehe. Največji uspeh pa je bila spretnost, s katero sem držal vsakebi ta dva: monsieurja Cariguela, zasebnega detektiva zbalvarja St. Germain v Parizu, in monsieurja Emila Gouverna, trgovskega potnika in ljubitelja vinarstva iz mesta Thieniera. Policijski pri tej besedi je skomignil z rameni, »ni nikoli zasumila, da utegne biti kriminalni Carigue, ki mu ni bila posebno naklonjena, kje drugje znan pod drugim imenom. S tiskom sem imel zmerom največje stitnosti. Bili so slučajji, ko sem se moral zatekati k čudnim sredstvom, da sem preprečil objavo svoje slike v listih. V resnici mi ni zmerom uspelo, a pomagal sem si s tem, da sem vsaj glavo odvrnil ali si s klobukom zakril obraz, kadar je bil objektivni nared, da se sproži.«

Spet je vtaknil maslino v usta in nadaljeval:

»Zdaj, doktor Torridon, poznate skrivnost, ki je znana razen vas samo meni in še nekomu drugemu... preprosto skrivnost kriminologa Cariguela.«

Potrkal je na vrata. Gouverne, ki si je bil začel svijati cigareto, je vstal in šel odpirati vrata, ki so bila zaklenjena. Said je stopil v sobo. Gouverne je znova zaklenil vrata in se nato obrnil k tajniku.

»Nu?« ga je vprašal.

Egipčan je pokimal, ne da bi kaj rekel.

»Izvrstno,« je dejal Gouverne. Nato je pokazal mizo: »Postrezite si.« Vrnili se je k svojemu stolu, si prižgal cigareto in pogledal Roya: »Torej, doktor, da se vrneva k predmetu, ki me zanima... ponovite mi, prosim, na drobno vse, kar veste o svojem srečanju z Azzopardijem.«

Torridon je pogledal Said, a ta si je pravkar jemal ikre in je bil videti ves zaverovan v svoj opravke, kakor bi bil docela pozabil Royovo navzočnost.

Roy je sedel, si tudi sam prižgal cigareto in povedal zgodbo o svojem srečanju s človekom iz Porta Said. Gouverne, ki ga je bistro opazoval, mu je samo enkrat segel v besedo.

»Spet enooki, a? Mož, ki vas je zalezoval tisti večer, ko ste pokazali bisere v eni izmed monte-carleskih dvoran!« Počasi je pokimal. »Nadaljujte, doktor.«

»Več ne vem,« je Roy odvrnil. »Po dogodku sem se peljal naravnost domov.«

O telefonskem razgovoru z neznancem, ki ni bil Lionel Brookby, ni imel namena govoriti. Za nič ni maral, da bi kdo zvedel od njega kar koli obremenilnega na rovaš ljudi iz »Soleil et Ombre«.

»Jasno je,« je dodal, »da nisem mogel iti na policijo. V takem primeru bi bil v nevarnosti, da me prvega osumijo. Ne glede na to, da se tudi zaradi

Jožefega izginjenja nisem upal nastavljaliti policiji.«

»Oh da, Jožef!« Gouverne je nekaj trenutkov molče kadil srepro gledal Torridona. Nato je mahoma rekel: »Nocoj ste se vrnili v svojo vilo, kjer ste našli Steuartovo mrtvo. Odkod ste prihajali?« »Iz »Café de la Chasseresse« v Bellemarije,« je rekel Roy. »Priporočili ste mi bili, naj ne zane-marim nobene prilike, da prodam nekaj biserov, in tako sem se peljal tja, da se snidem z nekim kupcem.«

Potegnil je pismo iz žepa in ga podal Gouvernu. Francoz je vzel pismo iz ovoja, in Roy je porabil ta presledek, da se je ozrl po Saidu. Ako je bil Gouverne »kriminolog Cariguel«, kaj je potem utegnilo pomeniti pisemce, ki ga je bil Said skril v vrečko na njegovem Buicku? In zakaj mu je bil dal samokres? Kaj je vedel Egipčan? Ha! Said, ki je sedel nekoliko ob strani, je mirno nadaljeval svojo malico, ne da bi vzdignil oči od krožnika.

Gouverne je mahoma vprašal:

»Ste prodali temu gospodu... Brému kak bisere?«

»Ne. Ni ga bilo na snidenje.«

Gouverne je sedel negibno, velike roke je držal odprte na kolnih, težka glava se mu je vgrezala med ramena, sredi brade mu je visela poldogorela cigareta s pepelovo kapico. Črne, iskrene se oči so bile uprte v Roya, a podoba je bilo, da ga ne vidi. Ko je nazadnje izpregovoril, je bil njegov glas čudno mehak.